SNAMSOB · สนามสอบ

ฉบับปรับปรุงปี 2569 · 2026 Edition

แนวข้อสอบ ภาค ข นักวิเคราะห์

นโยบายและแผน

ส่วนกลาง + ท้องถิ่น (อปท.) · เล่ม 1

ฉบับตัวอย่าง

snamsob.com
สแกนเพื่อทำข้อสอบชุดนี้ออนไลน์ จับเวลา ตรวจทันที

สนามสอบ

ฉบับปรับปรุงปี 2569 (2026) — ครอบแกนร่วมของประกาศรับสมัครนักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการปี 2569 ทั้งส่วนกลางและท้องถิ่น · ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ตามฉบับที่ใช้บังคับถึง 30 ก.ย. 2570 · ข้อกฎหมาย/ระเบียบตรวจกับตัวบทฉบับที่ใช้บังคับปี 2570 · แผนภูมิวาดจากข้อมูลจริงในโจทย์ทุกตัวเลข · โจทย์ผ่านผู้ตรวจอิสระ 2 รอบ

วิธีใช้หนังสือเล่มนี้

1. ทำทีละชุด จับเวลา **3 ชั่วโมงต่อ 100 ข้อ** ใช้กระดาษคำตอบท้ายชุด — ข้อตีความแผนภูมิและกรณีศึกษาใช้เวลามากกว่าข้อความจำ ให้เก็บข้อความจำก่อน
2. ตรวจกับเฉลยท้ายชุด แล้วอ่าน**เฉลยละเอียดเฉพาะข้อที่ผิดหรือเดา** — เฉลยบอกวิธีคิด หลักที่ใช้ และกับดักของตัวลวงแต่ละตัว · ข้อกฎหมายอ้างเลขมาตรา/ข้อของระเบียบ
3. การสอบภาค ข ของส่วนราชการ ผู้สอบได้ต้องได้คะแนน**ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60** ในแต่ละภาค — ใช้ 60% เป็นเส้นวัดตัวเอง แล้วดูว่าตอนไหนต่ำกว่าเส้น
4. เล่มนี้ฝึกแกนร่วมที่ออกเกือบทุกประกาศ — ก่อนสอบจริง**อ่านแผนปฏิบัติราชการและนโยบายของหน่วยงานที่สมัครเพิ่ม** เพราะแต่ละกรมออกเรื่องของตัวเองด้วย
5. ทำออนไลน์ได้ที่ **snamsob.com** (เมนูหนังสือของฉัน) ระบบสลับลำดับข้อและตัวเลือกทุกรอบ ตรวจให้ทันที พร้อมคะแนนรายตอน และพาไปฝึกหัวข้อที่อ่อนต่อ

สารบัญ

ชุดที่ 1	24 ข้อ · ข้อสอบ + กระดาษคำตอบ + เฉลยละเอียด

สงวนลิขสิทธิ์ © 2569 สนามสอบ (snamsob.com) · ข้อสอบทุกข้อเขียนขึ้นใหม่โดยทีมสนามสอบ อ้างอิงขอบเขตเนื้อหาสาธารณะและตัวบทกฎหมาย เป็น**แนวข้อสอบ**สำหรับฝึกฝน ไม่ใช่ข้อสอบจริงของส่วนราชการหรือคณะกรรมการกลางการสอบแข่งขันพนักงานส่วนท้องถิ่น (กสถ.)

ไฟล์นี้ออกให้ผู้ซื้อเฉพาะราย และประทับเลขคำสั่งซื้อไว้ทุกหน้า **ห้ามทำซ้ำ เผยแพร่ ส่งต่อ หรือจำหน่ายต่อ** ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

แนวข้อสอบ ภาค ข นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ชุดที่ 1

24 ข้อ · เวลา — · เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1 ตอนที่ 1 · ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (4 ข้อ)

1. ข้อใดคือ "คติพจน์ประจำชาติ" ที่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) กำหนดไว้ควบคู่กับวิสัยทัศน์ประเทศไทย

ก. สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน

ข. ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข

ค. มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ง. ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566–2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประกอบด้วยประเด็นแผนแม่บทจำนวนเท่าใด

ก. 6 ประเด็น **ข.** 23 ประเด็น **ค.** 13 ประเด็น **ง.** 37 ประเด็น

3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาและหมุดหมายการพัฒนาไว้อย่างละกี่ประการ

ก. เป้าหมายหลัก 5 ประการ และหมุดหมาย 13 หมุดหมาย

ข. เป้าหมายหลัก 6 ประการ และหมุดหมาย 13 หมุดหมาย

ค. เป้าหมายหลัก 5 ประการ และหมุดหมาย 23 หมุดหมาย

ง. เป้าหมายหลัก 4 ประการ และหมุดหมาย 13 หมุดหมาย

4. ข้อใดเรียงลำดับการถ่ายทอดแผนจากระดับสูงไปสู่ระดับปฏิบัติได้ถูกต้องตามระบบแผน 3 ระดับ (มติคณะรัฐมนตรี 4 ธันวาคม 2560)

ก. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ → ยุทธศาสตร์ชาติ → แผนปฏิบัติราชการ

ข. ยุทธศาสตร์ชาติ → แผนปฏิบัติราชการ → แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ค. แผนปฏิบัติราชการ → แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ → ยุทธศาสตร์ชาติ

ง. ยุทธศาสตร์ชาติ → แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ → แผนปฏิบัติราชการ

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

ตอนที่ 2 ตอนที่ 2 · วางแผนเชิงยุทธศาสตร์ วิเคราะห์นโยบาย แผนงาน/โครงการ (8 ข้อ)

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 5–7

อ่านกรณีศึกษาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

สำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดริมน้ำ (หน่วยงานสมมติ) รวบรวมข้อมูลเพื่อทบทวนแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ได้ดังนี้

(1) บุคลากรของสำนักงานมีทักษะภาษาต่างประเทศดี และมีเครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่เข้มแข็ง

(2) ข้อมูลนักท่องเที่ยวของสำนักงานกระจัดกระจายอยู่หลายฝ่าย ไม่มีฐานข้อมูลกลาง

(3) ขั้นตอนอนุมัติภายในสำนักงานมีหลายชั้น ทำให้ออกประกาศหรือสื่อประชาสัมพันธ์ได้ล่าช้า

(4) รัฐบาลประกาศยกเว้นการตรวจลงตราให้นักท่องเที่ยวจากหลายประเทศ

(5) สายการบินต้นทุนต่ำเปิดเส้นทางบินตรงจากต่างประเทศสู่จังหวัด

(6) จังหวัดใกล้เคียงทุ่มงบทำตลาดแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบเดียวกันอย่างหนัก

(7) ปัญหาฝุ่นควันช่วงต้นปีทำให้นักท่องเที่ยวยกเลิกการเดินทางจำนวนมาก

5. ข้อใดจัดกลุ่มข้อมูล (1)–(7) ตามการวิเคราะห์ SWOT ได้ถูกต้องทั้งหมด

ก. S: (1) (4) · W: (2) (3) · O: (5) · T: (6) (7)

ข. S: (1) · W: (2) (7) · O: (4) (5) · T: (3) (6)

ค. S: (1) · W: (2) (3) · O: (4) (5) · T: (6) (7)

ง. S: (1) (5) · W: (2) · O: (4) · T: (3) (6) (7)

6. ข้อเสนอใดเป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ตาม TOWS Matrix

ก. พัฒนาฐานข้อมูลนักท่องเที่ยวกลางโดยเชื่อมข้อมูลผู้โดยสารเส้นทางบินตรงใหม่ เพื่อวิเคราะห์ตลาดได้แม่นยำขึ้น

ข. ส่งบุคลากรที่ชำนาญภาษาไปจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในประเทศที่ได้รับยกเว้นการตรวจลงตรา

ค. ใช้ทักษะภาษาของบุคลากรผลิตสื่อหลายภาษา เพื่อชิงนักท่องเที่ยวต่างชาติจากจังหวัดใกล้เคียงที่ทุ่มงบทำตลาดแข่ง

ง. รวมข้อมูลนักท่องเที่ยวจากทุกฝ่ายเป็นฐานเดียว เพื่อวิเคราะห์ว่าลูกค้ากลุ่มใดหันไปเที่ยวจังหวัดใกล้เคียงที่ทำตลาดแข่ง

7. คณะทำงานเสนอกลยุทธ์พร้อมระบุเซลล์ของ TOWS Matrix ไว้ 4 ข้อ ข้อใดระบุเซลล์ “ไม่ถูกต้อง”

ก. WT — ปรับขั้นตอนอนุมัติภายในให้สั้นลงก่อนฤดูฝุ่นควัน เพื่อแจ้งเตือนนักท่องเที่ยวได้ทันเวลา

ข. ST — ใช้ทักษะภาษาของบุคลากรสื่อสารข้อมูลคุณภาพอากาศแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นรายวัน

ค. SO — ใช้เครือข่ายผู้ประกอบการจัดแพ็กเกจท่องเที่ยวร่วมกับสายการบินที่เปิดเส้นทางบินตรง

ง. WO — ใช้เครือข่ายผู้ประกอบการที่เข้มแข็งร่วมกันออกโปรโมชันแข่งขันกับจังหวัดใกล้เคียง

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 8–10

อ่านกรณีศึกษาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

เทศบาลนครริมน้ำ (สมมติ) ได้รับเรื่องร้องเรียนต่อเนื่องว่าชุมชนรอบนอกไม่มีรถโดยสารสาธารณะ ผู้สูงอายุและนักเรียนต้องจ่ายค่าเดินทางสูง

สภาเทศบาลจึงบรรจุเรื่องนี้เข้าวาระ และตั้งคณะทำงานศึกษาทางเลือก คณะทำงานให้คะแนนแต่ละทางเลือก 1–5 (ยิ่งมากยิ่งดี) ดังตาราง

ทางเลือก	ประสิทธิผล (40%)	ประสิทธิภาพด้านต้นทุน (30%)	ความเป็นธรรม (20%)	ความเป็นไปได้ทางการบริหาร (10%)
A รถสองแถวประจำทาง	3	3	4	5
B รถตู้ตามสั่งผ่านแอปพลิเคชัน	5	3	2	3
C คูปองค่าเดินทางกลุ่มเปราะบาง	4	3	3	4
D คงบริการเดิม	1	5	2	4

(ตัวเลขในวงเล็บ = น้ำหนักของเกณฑ์)

8. การที่คณะทำงานรวบรวมทางเลือก 4 ทาง และให้คะแนนแต่ละทางเลือกตามเกณฑ์ ก่อนเสนอให้ผู้บริหารตัดสินใจ ตรงกับขั้นใดของวงจรนโยบาย

ก. การก่อตัวของปัญหาและการกำหนดวาระ (Agenda Setting)

ข. การก่อรูปนโยบาย (Policy Formulation)

ค. การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)

ง. การประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation)

9. หากใช้คะแนนถ่วงน้ำหนักตามตาราง ทางเลือกใดเหมาะสมที่สุด

ก. A รถสองแถวประจำทาง

ข. B รถตู้ตามสั่งผ่านแอปพลิเคชัน

ค. C คูปองค่าเดินทางกลุ่มเปราะบาง

ง. D คงบริการเดิม

10. ต่อมานายกเทศมนตรีไม่ได้ใช้ผลคะแนนของคณะทำงาน แต่ตัดสินใจเพิ่มรอบรถโดยสารสายเดิมที่เทศบาลอุดหนุนอยู่แล้วอีกเล็กน้อย โดยให้เหตุผลว่า “ใช้ฐานงบประมาณปีก่อนได้ สภาเห็นพ้องง่าย และถ้าไม่ได้ผลก็ปรับทีละน้อยในปีถัดไป” การตัดสินใจนี้อธิบายได้ดีที่สุดด้วยตัวแบบใด

ก. ตัวแบบส่วนเพิ่ม (Incremental Model)

ข. ตัวแบบหลักเหตุผลแบบครอบคลุม (Rational-Comprehensive Model)

ค. ตัวแบบผสมผสาน (Mixed Scanning)

ง. ตัวแบบถังขยะ (Garbage Can Model)

11. ข้อใดเรียงลำดับจากขอบเขตกว้างที่สุดไปแคบที่สุดได้ถูกต้อง

ก. แผนงาน → แผน → โครงการ → กิจกรรม

ข. แผน → โครงการ → แผนงาน → กิจกรรม

ค. แผน → แผนงาน → โครงการ → กิจกรรม

ง. แผน → แผนงาน → กิจกรรม → โครงการ

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

12. ผลการวิเคราะห์โครงการหนึ่งที่อัตราคิดลดร้อยละ 10 ได้อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 0.85 ข้อใดแปลความได้ถูกต้อง

ก. โครงการได้ผลประโยชน์สุทธิร้อยละ 85 ของเงินลงทุน จึงคุ้มค่าและควรลงทุน

ข. มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันของต้นทุน โครงการจึงไม่คุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

ค. โครงการจะคืนทุนภายใน 0.85 ปี

ง. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ของโครงการเป็นบวก แต่ต่ำกว่าเกณฑ์

ตอนที่ 3 ตอนที่ 3 · ตัวชี้วัด การติดตามประเมินผล ตีความข้อมูลและแผนภูมิ (5 ข้อ)

13. โครงการส่งเสริมการใช้ระบบน้ำหยดของสำนักงานเกษตรจังหวัดแห่งหนึ่งกำหนดตัวชี้วัดว่า "ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมซึ่งนำระบบน้ำหยดไปใช้จริงในแปลงของตนภายใน 6 เดือนหลังการอบรม" ตัวชี้วัดนี้จัดอยู่ในระดับใดของห่วงโซ่ผลลัพธ์ (results chain)

ก. ตัวชี้วัดผลผลิต (output)

ข. ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (outcome)

ค. ตัวชี้วัดผลกระทบ (impact)

ง. ตัวชี้วัดกระบวนการ (process)

14. โครงการพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้ประกอบการรายย่อยดำเนินการมาแล้ว 6 เดือนจากทั้งหมด 18 เดือน ทีมงานเก็บข้อมูลความเห็นผู้เข้าร่วมและปัญหาหน้างาน เพื่อนำไปปรับรูปแบบกิจกรรมในช่วงที่เหลือของโครงการ การประเมินลักษณะนี้คือข้อใด

ก. การประเมินเพื่อพัฒนา (formative evaluation)

ข. การประเมินเพื่อสรุปผล (summative evaluation)

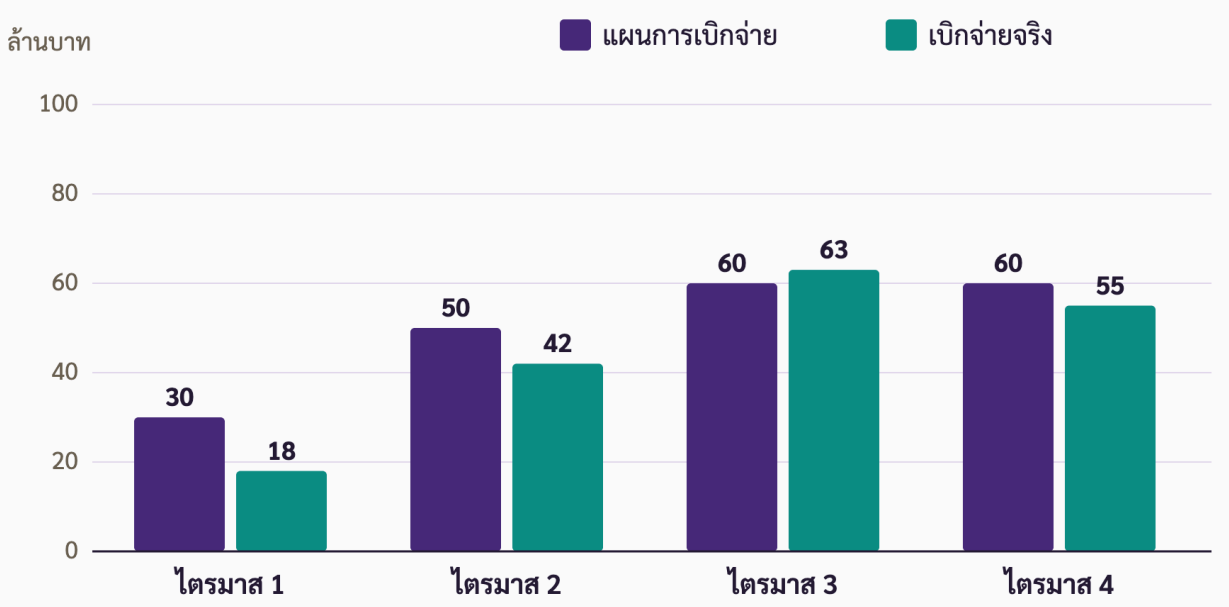
ค. การประเมินก่อนเริ่มโครงการ (ex-ante evaluation)

ง. การประเมินอภิมาน (meta-evaluation)

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 15–17

แผนภูมิแสดงแผนการเบิกจ่ายและผลการเบิกจ่ายจริงรายไตรมาส (ยอดของแต่ละไตรมาส ไม่ใช่ยอดสะสม) ของงบลงทุนโครงการฟื้นฟูแหล่งน้ำชุมชน จังหวัดริมน้ำ (จังหวัดสมมติ) ซึ่งได้รับงบประมาณทั้งโครงการ 200 ล้านบาท ในปีงบประมาณสมมติ (หน่วย: ล้านบาท)

15. ณ สิ้นไตรมาส 2 ผลการเบิกจ่ายจริงสะสมคิดเป็นร้อยละเท่าใดของแผนการเบิกจ่ายสะสม

ก. ร้อยละ 75 ข. ร้อยละ 84 ค. ร้อยละ 30 ง. ร้อยละ 60

16. เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ยอดเบิกจ่ายจริงทั้งปีต่ำกว่าแผนทั้งปีกี่ล้านบาท และคิดเป็นร้อยละเท่าใดของแผนทั้งปี

ก. 25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.5 ข. 22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.4
ค. 3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.5 ง. 22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11

17. สมมติปีงบประมาณถัดไปโครงการได้รับงบประมาณ 200 ล้านบาทเท่าเดิม ตั้งเป้าเบิกจ่ายทั้งปีให้ได้ร้อยละ 96 ของงบประมาณ และไตรมาส 1–3 เบิกจ่ายได้เท่ากับปีนี้ทุกไตรมาส ไตรมาส 4 ต้องเบิกจ่ายอย่างน้อยกี่ล้านบาท

ก. 77 ล้านบาท ข. 69 ล้านบาท ค. 14 ล้านบาท ง. 60 ล้านบาท

ตอนที่ 4 ตอนที่ 4 · วิธีการงบประมาณ วินัยการเงินการคลัง บ้านเมืองที่ดี ควบคุมภายใน (5 ข้อ)

18. ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 “ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572” หมายถึงช่วงเวลาใด

ก. 1 ตุลาคม 2571 ถึง 30 กันยายน 2572 ข. 1 ตุลาคม 2572 ถึง 30 กันยายน 2573
ค. 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2572 ง. 1 เมษายน 2572 ถึง 31 มีนาคม 2573

19. ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 กรณีทั่วไป หน่วยรับงบประมาณต้องส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สำนักงบประมาณไม่น้อยกว่ากี่วันก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ

ก. 7 วัน ข. 15 วัน ค. 30 วัน ง. 45 วัน

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

20. บุคคลใดไม่ได้เป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

ก. ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
ข. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
ค. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ง. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

21. งานป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่หนึ่งเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ ทั้งงานชลประทาน งานถนน และงานผังเมือง ซึ่งเป็นภารกิจที่ต่อเนื่องกัน ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการอย่างไร

ก. ร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
ข. ให้ส่วนราชการที่ได้รับงบประมาณมากที่สุดรับผิดชอบภารกิจทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว เพื่อให้มีเจ้าภาพชัดเจน
ค. ต่างฝ่ายต่างจัดทำโครงการของตนเองตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้แยกความรับผิดชอบและวัดผลได้ชัดเจน
ง. เสนอ ก.พ.ร. ให้ยุบรวมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นหน่วยงานเดียวก่อน แล้วจึงเริ่มดำเนินการ

22. หน่วยงานแห่งหนึ่งกำหนดให้ผู้อนุมัติการจ่ายเงิน ผู้บันทึกบัญชี และผู้รับ-จ่ายเงินสดเป็นคนละคนกัน การกระทำนี้เป็นองค์ประกอบใดของการควบคุมภายในตามมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (หลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง พ.ศ. 2561)

ก. สภาพแวดล้อมการควบคุม
ข. กิจกรรมการควบคุม
ค. สารสนเทศและการสื่อสาร
ง. กิจกรรมการติดตามผล

ตอนที่ 5 ตอนที่ 5 · แผนพัฒนาท้องถิ่น งบประมาณ อปท. การกระจายอำนาจ (2 ข้อ)

ใช้ข้อมูลต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 23–24

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกลาง (อบต.หนองกลาง) ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ต่อมาในปีงบประมาณเดียวกันมีเรื่องที่ต้องดำเนินการกับแผน 3 เรื่อง ดังนี้
(1) ประชาคมหมู่ที่ 4 เสนอโครงการขุดลอกสระน้ำสาธารณะซึ่งไม่มีอยู่ในแผน จึงต้องเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น
(2) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตในหมู่ที่ 2 ที่มีอยู่ในแผนแล้ว ต้องปรับเป็นถนนลาดยางและปรับระยะทางเป้าหมาย จึงต้องเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น
(3) พบว่าชื่อหมู่บ้านและรหัสโครงการบางรายการในแผนพิมพ์คลาดเคลื่อน จึงต้องแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น
ทั้งสามเรื่องไม่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล หรือนโยบายกระทรวงมหาดไทย

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

23. สำหรับเรื่อง (1) ขั้นตอนใดถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ก. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างพร้อมเหตุผลและความจำเป็น → คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นพิจารณา → นายก อบต. ประกาศใช้และปิดประกาศไม่น้อยกว่า 15 วัน

ข. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างพร้อมเหตุผล → คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณา และส่งสภา อบต. พิจารณา → นายก อบต. ประกาศใช้และปิดประกาศไม่น้อยกว่า 30 วัน

ค. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างพร้อมเหตุผลและความจำเป็น → นายก อบต. อนุมัติและประกาศใช้ → แจ้งสภา อบต. และประชาคมท้องถิ่นเพื่อทราบภายหลังภายใน 15 วัน

ง. ประชาคมท้องถิ่นจัดทำร่างพร้อมเหตุผลและความจำเป็น → สภา อบต. ให้ความเห็นชอบ → นายอำเภออนุมัติ แล้วนายก อบต. ปิดประกาศไม่น้อยกว่า 30 วัน

24. สำหรับเรื่อง (2) และเรื่อง (3) ข้อใดระบุผู้มีอำนาจได้ถูกต้อง

ก. เรื่อง (2) เป็นอำนาจของนายก อบต. โดยไม่ต้องผ่านสภา อบต. ส่วนเรื่อง (3) เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

ข. ทั้งสองเรื่องเป็นอำนาจของสภา อบต. เพราะเป็นการแก้แผนที่สภาเคยพิจารณามาแล้ว

ค. เรื่อง (2) ต้องผ่านประชาคมท้องถิ่นแล้วให้นายอำเภอเห็นชอบ ส่วนเรื่อง (3) เป็นอำนาจของปลัด อบต.

ง. เรื่อง (2) เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (ส่งสภา อบต. พิจารณาด้วย) ส่วนเรื่อง (3) เป็นอำนาจของนายก อบต.

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

เฉลย ชุดที่ 1

1 ค	2 ข	3 ก	4 ง	5 ค	6 ก	7 ง	8 ข	9 ข	10 ก
11 ค	12 ข	13 ข	14 ก	15 ก	16 ง	17 ข	18 ก	19 ข	20 ง
21 ก	22 ข	23 ข	24 ง						

เฉลยละเอียด

ข้อ 1 ตอบ **ค. มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน** ยุทธศาสตร์ชาติ

แนวคิด

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) ข้อ 3 วิสัยทัศน์ประเทศไทย กำหนดว่า "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

พิสูจน์ข้อถูก

- ตัวบทเขียนต่อท้ายวิสัยทัศน์ว่า "หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน’ — เป็นวัตถุประสงค์ของ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (2566–2570) ส่วนที่ 3 ข้อ 3.1 ไม่ใช่ของยุทธศาสตร์ชาติ
- ‘ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข’ — เป็นส่วนแรกของ "เป้าหมายการพัฒนาประเทศ" และเป้าหมายด้านความมั่นคง ไม่ใช่คติพจน์
- ‘ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม’ — เป็นหลักที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐยึดถือ

จุดจำ

คติพจน์ 3 คำ "มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน" = ย่อจากวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ · "สังคมก้าวหน้า..." = แผนฯ 13

ข้อ 2 ตอบ **ข. 23 ประเด็น** แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แนวคิด

คำนำของแผนแม่บทฯ (2566–2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (ราชกิจจานุเบกษา 7 มี.ค. 2566) ระบุว่าฉบับแก้ไขเพิ่มเติม "ยังคงจำนวน 23 ประเด็น" เท่าฉบับเดิม

พิสูจน์ข้อถูก

- 23 ประเด็น เริ่มจาก (01) ความมั่นคง ถึง (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘6 ประเด็น’ — เป็นจำนวนด้านของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)
- ‘13 ประเด็น’ — สับสนกับ 13 หมุดหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13
- ‘37 ประเด็น’ — 37 คือจำนวนเป้าหมายระดับประเด็น (Y2) ของแผนแม่บทฯ ไม่ใช่จำนวนประเด็น

จุดจำ

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

6 ด้าน (ยุทธศาสตร์ชาติ) → 23 ประเด็น (แผนแม่บท) → 13 หมุดหมาย (แผนฯ 13)

ข้อ 3 ตอบ **ก. เป้าหมายหลัก 5 ประการ และหมุดหมาย 13 หมุดหมาย** แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

แนวคิด

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (2566–2570) ส่วนที่ 3 ข้อ 3.1 กำหนดเป้าหมายหลัก 5 ประการ และข้อ 3.2 กำหนดหมุดหมายการพัฒนา 13 หมุดหมาย แบ่งเป็น 4 มิติ

พิสูจน์ข้อถูก

- 5 เป้าหมายหลัก: ปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม · พัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ · สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
- (ต่อ) เปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคสู่ความยั่งยืน · เสริมสร้างความสามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘เป้าหมายหลัก 6 ประการ และหมุดหมาย 13 หมุดหมาย’ — 6 คือจำนวนด้านของยุทธศาสตร์ชาติ
- ‘เป้าหมายหลัก 5 ประการ และหมุดหมาย 23 หมุดหมาย’ — 23 คือจำนวนประเด็นของแผนแม่บทฯ
- ‘เป้าหมายหลัก 4 ประการ และหมุดหมาย 13 หมุดหมาย’ — 4 คือจำนวนมิติที่ใช้จัดกลุ่มหมุดหมาย

จุดจำ

แผนฯ 13 = 5 เป้าหมายหลัก · 13 หมุดหมาย · 4 มิติ · 4 หลักการ/แนวคิด

ข้อ 4 ตอบ **ง. ยุทธศาสตร์ชาติ → แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ → แผนปฏิบัติราชการ** ระบบแผน 3 ระดับ

แนวคิด

มติคณะรัฐมนตรี 4 ธ.ค. 2560 จำแนกแผนเป็น 3 ระดับ (สรุปในเอกสาร สศช. "ยุทธศาสตร์ชาติ" มิ.ย. 2564): ระดับ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ · ระดับ 2 เช่น แผนแม่บทฯ · ระดับ 3 เช่น แผนปฏิบัติราชการ

วิธีทำ

- ระดับ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ = เป้าหมายการพัฒนาประเทศระยะยาว
- ระดับ 2 แผนแม่บทฯ = ถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ
- ระดับ 3 แผนปฏิบัติราชการ = แผนเชิงปฏิบัติของหน่วยงาน มีแผนงาน/โครงการชัดเจน

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ → ยุทธศาสตร์ชาติ → แผนปฏิบัติราชการ’ — แผนแม่บทอยู่ใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ไม่ใช่อยู่เหนือ
- ‘ยุทธศาสตร์ชาติ → แผนปฏิบัติราชการ → แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ’ — ข้ามแผนระดับที่ 2 แล้วกลับมาทีหลัง ผิดลำดับ
- ‘แผนปฏิบัติราชการ → แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ → ยุทธศาสตร์ชาติ’ — เรียงจากล่างขึ้นบน กลับทิศการถ่ายทอด

จุดจำ

Z (ยุทธศาสตร์ชาติ) → Y (แผนระดับ 2) → X (แผนระดับ 3/โครงการ)

ข้อ 5 ตอบ **ค. S: (1) · W: (2) (3) · O: (4) (5) · T: (6) (7)** การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

แนวคิด

S/W เป็นปัจจัยภายในที่หน่วยงานควบคุมได้ · O/T เป็นปัจจัยภายนอกที่หน่วยงานควบคุมไม่ได้

วิธีทำ

- (1) ทักษะบุคลากรและเครือข่าย = ทรัพยากรภายในที่ดี → S
- (2) ฐานข้อมูลกระจัดกระจาย และ (3) ขั้นตอนอนุมัติภายในล่าช้า = ข้อด้อยภายใน → W
- (4) นโยบายยกเว้นการตรวจลงตรา และ (5) เส้นทางบินใหม่ = สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อ → O
- (6) คู่แข่งจังหวัดใกล้เคียง และ (7) ฝุ่นควัน = สภาพแวดล้อมภายนอกที่คุกคาม → T

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘S: (1) (4) ...’ — นโยบายยกเว้นการตรวจลงตราเป็นการตัดสินใจของรัฐบาล ไม่ใช่ทรัพยากรของสำนักงาน จึงเป็นโอกาส ไม่ใช่จุดแข็ง
- ‘W: (2) (7) ... T: (3) (6)’ — สลับภายในกับภายนอก ฝุ่นควันควบคุมไม่ได้ (T) ส่วนขั้นตอนอนุมัติเป็นเรื่องภายใน (W)
- ‘S: (1) (5) ... T: (3) (6) (7)’ — เส้นทางบินเป็นของสายการบิน (O) และขั้นตอนอนุมัติภายในเป็นจุดอ่อน ไม่ใช่อุปสรรค

จุดจำ

ถามตัวเองว่า “หน่วยงานแก้เองได้ไหม” ได้ = ภายใน (S/W) · ไม่ได้ = ภายนอก (O/T)

ข้อ 6 ตอบ **ก. พัฒนาฐานข้อมูลนักท่องเที่ยวกลางโดยเชื่อมข้อมูลผู้โดยสารเส้นทางบินตรงใหม่ เพื่อวิเคราะห์ตลาดได้แม่นยำขึ้น** การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

แนวคิด

WO = ใช้โอกาสภายนอก (O) มาแก้จุดอ่อนภายใน (W)

วิธีทำ

- ฐานข้อมูลกระจัดกระจาย = จุดอ่อน (2)
- เส้นทางบินตรงใหม่ = โอกาส (5)
- นำข้อมูลผู้โดยสารจากโอกาสใหม่มาสร้างฐานข้อมูลกลาง = ใช้ O แก้ W → WO

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘ส่งบุคลากรที่ชำนาญภาษา...ประเทศที่ได้รับยกเว้นการตรวจลงตรา’ — ใช้จุดแข็ง (1) รับโอกาส (4) = SO
- ‘ใช้ทักษะภาษาของบุคลากรผลิตสื่อหลายภาษา...จังหวัดใกล้เคียง...’ — ใช้จุดแข็ง (1) รับมืออุปสรรค (6) = ST
- ‘รวมข้อมูลนักท่องเที่ยวจากทุกฝ่ายเป็นฐานเดียว...จังหวัดใกล้เคียง...’ — แก้จุดอ่อน (2) เหมือนกัน แต่เพื่อรับมืออุปสรรค (6) ไม่ได้ใช้โอกาส = WT

จุดจำ

อักษรตัวแรกคือ “สิ่งภายในที่ใช้หรือแก้” อักษรตัวหลังคือ “สิ่งภายนอกที่คว้าหรือรับมือ”

ข้อ 7 ตอบ **ง. WO — ใช้เครือข่ายผู้ประกอบการที่เข้มแข็งร่วมกันออกโปรโมชันแข่งขันกับจังหวัดใกล้เคียง** การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

แนวคิด

ตรวจทีละข้อว่า “ปัจจัยภายใน” และ “ปัจจัยภายนอก” ที่กลยุทธ์ใช้ ตรงกับอักษรที่ระบุหรือไม่

วิธีทำ

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

- ข้อเสนอที่ระบุ WO ใช้เครือข่ายผู้ประกอบการที่เข้มแข็ง = จุดแข็ง (1) ไม่ใช่จุดอ่อน
- สิ่งที่รับมือคือจังหวัดใกล้เคียงทำตลาดแข่ง = อุปสรรค (6) ไม่ใช่โอกาส
- จึงเป็น ST ไม่ใช่ WO → ระบุเซลล์ผิด

ทำไมตัวลวงผิด

- 'WT — ปรับขั้นตอนอนุมัติภายใน...ฤดูฝุ่นควัน' — ลดจุดอ่อน (3) เพื่อหลบเลี่ยงอุปสรรค (7) = WT ระบุถูก
- 'ST — ใช้ทักษะภาษาของบุคลากร...คุณภาพอากาศ' — ใช้จุดแข็ง (1) รับมืออุปสรรค (7) = ST ระบุถูก
- 'SO — ใช้เครือข่ายผู้ประกอบการ...สายการบินที่เปิดเส้นทางบินตรง' — ใช้จุดแข็ง (1) คว้าโอกาส (5) = SO ระบุถูก

กับดัก

คำว่า "แข่งขัน" ฟังเหมือนเชิงรุก แต่ถ้าสิ่งที่รับมือคือคู่แข่งภายนอก ก็เป็นอุปสรรค (T)

ข้อ 8 ตอบ ข. การก่อรูปนโยบาย (Policy Formulation) การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

แนวคิด

การก่อรูปนโยบาย = การแสวงหา พัฒนา และเปรียบเทียบทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาที่เข้าวาระแล้ว

วิธีทำ

- ปัญหาเข้าวาระของสภาเทศบาลไปแล้ว (ขั้นก่อนหน้า)
- ขั้นที่ถามคือการสร้างและเทียบทางเลือกก่อนตัดสินใจ = การก่อรูปนโยบาย

ทำไมตัวลวงผิด

- 'การก่อตัวของปัญหาและการกำหนดวาระ' — คือช่วงที่เรื่องร้องเรียนถูกยอมรับเป็นปัญหาและบรรจุเข้าวาระ ซึ่งเกิดก่อนการศึกษาทางเลือก
- 'การนำนโยบายไปปฏิบัติ' — เกิดหลังมีการตัดสินใจเลือกนโยบายแล้ว
- 'การประเมินผลนโยบาย' — ประเมินผลหลังนโยบายดำเนินไปแล้ว ส่วนการให้คะแนนทางเลือกล่วงหน้าเป็นการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจ

กับดัก

"ให้คะแนนทางเลือก" ไม่ใช่ "ประเมินผลนโยบาย" เพราะนโยบายยังไม่ได้ดำเนินการ

ข้อ 9 ตอบ ข. B รถตู้ตามสั่งผ่านแอปพลิเคชัน การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

แนวคิด

คะแนนถ่วงน้ำหนัก = Σ (คะแนนแต่ละเกณฑ์ × น้ำหนักของเกณฑ์)

วิธีทำ

- A = 3(0.4) + 3(0.3) + 4(0.2) + 5(0.1) = 1.2 + 0.9 + 0.8 + 0.5 = 3.4
- B = 5(0.4) + 3(0.3) + 2(0.2) + 3(0.1) = 2.0 + 0.9 + 0.4 + 0.3 = 3.6
- C = 4(0.4) + 3(0.3) + 3(0.2) + 4(0.1) = 1.6 + 0.9 + 0.6 + 0.4 = 3.5
- D = 1(0.4) + 5(0.3) + 2(0.2) + 4(0.1) = 0.4 + 1.5 + 0.4 + 0.4 = 2.7
- สรุป → B ได้สูงสุด 3.6

ทำไมตัวลวงผิด

- 'A รถสองแถวประจำทาง' — คะแนนรวมไม่ถ่วงน้ำหนักสูงสุด (15) แต่ถ่วงน้ำหนักได้เพียง 3.4

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

- ‘C คูปองค่าเดินทางกลุ่มเปราะบาง’ — ได้ 3.5 เป็นอันดับสอง
- ‘D คงบริการเดิม’ — ได้คะแนนประสิทธิภาพด้านต้นทุนสูงสุด (5) แต่รวมถ่วงน้ำหนักได้ 2.7 ต่ำสุด

กับดัก

บวกคะแนนตรง ๆ โดยลืมน้ำหนัก จะได้ A (15) ซึ่งผิด

ข้อ 10 ตอบ ก. ตัวแบบส่วนเพิ่ม (Incremental Model) การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

แนวคิด

ตัวแบบส่วนเพิ่ม = ตัดสินใจโดยปรับจากนโยบายเดิมทีละน้อย พิจารณาทางเลือกไม่มาก เน้นความเห็นพ้องและแก้ไขต่อเนื่อง

วิธีทำ

- ยึดนโยบายเดิม (รถสายเดิมที่อุดหนุนอยู่) แล้วเพิ่มเล็กน้อย
- ใช้ฐานงบประมาณปีก่อน และให้ความสำคัญกับการที่สภาเห็นพ้อง
- ยอมรับการปรับแก้ทีละขั้นในปีถัดไป → ตรงลักษณะตัวแบบส่วนเพิ่มของ Lindblom

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘ตัวแบบหลักเหตุผลแบบครอบคลุม’ — ต้องพิจารณาทางเลือกให้ครบและเลือกทางที่ได้ผลสูงสุดตามเกณฑ์ ซึ่งคือผลคะแนนที่นายกฯ ไม่ได้ใช้
- ‘ตัวแบบผสมผสาน (Mixed Scanning)’ — ต้องกวาดมองทางเลือกระดับกว้างก่อน แล้วจึงลงรายละเอียดบางทาง แต่กรณีนี้ไม่ได้กวาดมองทางเลือกใหม่เลย
- ‘ตัวแบบถังขยะ’ — อธิบายองค์การที่เป้าหมายคลุมเครือ ปัญหา ทางออก ผู้ตัดสินใจ มาพบกันโดยบังเอิญ ไม่ใช่การยึดฐานเดิมอย่างตั้งใจ

จุดจำ

“ฐานเดิม + ปรับทีละน้อย + เห็นพ้องง่าย” = Incremental (Lindblom, “Muddling Through”)

ข้อ 11 ตอบ ค. แผน → แผนงาน → โครงการ → กิจกรรม แผนงาน/โครงการ

แนวคิด

แผน (Plan) ประกอบด้วยหลายแผนงาน (Program) · แผนงานประกอบด้วยหลายโครงการ (Project) · โครงการประกอบด้วยหลายกิจกรรม (Activity)

วิธีทำ

- กว้างสุด = แผน → แผนงาน → โครงการ → แคบสุด = กิจกรรม

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘แผนงาน → แผน → โครงการ → กิจกรรม’ — แผนงานเป็นส่วนย่อยของแผน จึงกว้างกว่าแผนไม่ได้
- ‘แผน → โครงการ → แผนงาน → กิจกรรม’ — โครงการเป็นส่วนย่อยของแผนงาน ไม่ใช่กลับกัน
- ‘แผน → แผนงาน → กิจกรรม → โครงการ’ — กิจกรรมเป็นงานย่อยภายในโครงการ จึงแคบกว่าโครงการ

จุดจำ

แผน ⊃ แผนงาน ⊃ โครงการ ⊃ กิจกรรม

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

ข้อ 12 ตอบ ข. มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันของต้นทุน โครงการจึงไม่คุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

การวิเคราะห์โครงการ

แนวคิด

BCR = PV ผลประโยชน์ ÷ PV ต้นทุน · เกณฑ์ BCR ≥ 1 จึงคุ้มค่า

วิธีทำ

- BCR 0.85 < 1 → ผลประโยชน์ได้เพียง 0.85 บาทต่อต้นทุน 1 บาท (คิดเป็นมูลค่าปัจจุบัน)
- PV ผลประโยชน์ < PV ต้นทุน → NPV ติดลบ → ไม่คุ้มค่า

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘ได้ผลประโยชน์สุทธิร้อยละ 85...คุ้มค่า’ — BCR ไม่ใช่ร้อยละกำไร ค่าต่ำกว่า 1 แปลว่าขาดทุนทางเศรษฐศาสตร์
- ‘คืนทุนภายใน 0.85 ปี’ — BCR ไม่ได้บอกระยะเวลาคืนทุน ซึ่งเป็นอีกเกณฑ์หนึ่ง
- ‘NPV เป็นบวก แต่ต่ำกว่าเกณฑ์’ — เมื่อ BCR < 1 ที่อัตราคิดลดเดียวกัน NPV ต้องติดลบเสมอ

จุดจำ

BCR > 1 ⇔ NPV > 0 · BCR < 1 ⇔ NPV < 0 (เมื่อใช้อัตราคิดลดเดียวกัน)

ข้อ 13 ตอบ ข. ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (outcome)

ตัวชี้วัด/KPI

แนวคิด

ห่วงโซ่ผลลัพธ์ = ปัจจัยนำเข้า → กระบวนการ/กิจกรรม → ผลผลิต → ผลลัพธ์ → ผลกระทบ

วิธีทำ

- ผลผลิต = สิ่งที่โครงการส่งมอบเอง เช่น จำนวนเกษตรกรที่ผ่านการอบรม
- ตัวชี้วัดนี้วัด "การนำไปใช้จริง" หลังอบรม = การเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย
- การเปลี่ยนแปลงระยะสั้น–กลางของผู้รับประโยชน์ = ผลลัพธ์ (outcome)
- สรุป → ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (outcome)

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘ตัวชี้วัดผลผลิต (output)’ — ผลผลิตคือจำนวนผู้ผ่านการอบรม ซึ่งโครงการควบคุมได้เอง ไม่ได้วัดว่าเอาไปใช้หรือไม่
- ‘ตัวชี้วัดผลกระทบ (impact)’ — ผลกระทบเป็นการเปลี่ยนแปลงระยะยาวในวงกว้าง เช่น รายได้ภาคเกษตรหรือปริมาณน้ำต้นทุนของจังหวัด
- ‘ตัวชี้วัดกระบวนการ (process)’ — วัดการดำเนินกิจกรรม เช่น ร้อยละของการอบรมที่จัดตามกำหนดเวลา

จุดจำ

ถามว่า "กลุ่มเป้าหมายทำอะไรต่างไปจากเดิม" = outcome · ถามว่า "โครงการทำเสร็จกี่ชิ้น/กี่คน" = output

---

ข้อ 14 ตอบ ก. การประเมินเพื่อพัฒนา (formative evaluation)

การติดตามและประเมินผล

แนวคิด

formative = ประเมินระหว่างดำเนินการเพื่อปรับปรุง · summative = ประเมินเมื่อจบเพื่อตัดสินคุณค่า/ความสำเร็จ

วิธีทำ

- ประเมินขณะโครงการยังดำเนินอยู่ (เดือนที่ 6 จาก 18)

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

- วัตถุประสงค์คือนำผลไปปรับกิจกรรมช่วงที่เหลือ
- สรุป → การประเมินเพื่อพัฒนา (formative evaluation)

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘การประเมินเพื่อสรุปผล (summative evaluation)’ — ทำเมื่อโครงการสิ้นสุด เพื่อตัดสินว่าสำเร็จ/ควรขยายหรือยุติ
- ‘การประเมินก่อนเริ่มโครงการ (ex-ante evaluation)’ — ทำก่อนอนุมัติโครงการ แต่โครงการนี้เริ่มไปแล้ว 6 เดือน
- ‘การประเมินอภิมาน (meta-evaluation)’ — คือการประเมินคุณภาพของงานประเมินอีกชั้นหนึ่ง ไม่ใช่ประเมินโครงการ

จุดจำ

"ปรับระหว่างทาง" = formative · "ตัดสินตอนจบ" = summative

ข้อ 15 ตอบ ก. ร้อยละ 75

ตีความข้อมูลและแผนภูมิ

แนวคิด

ร้อยละการเบิกจ่ายเทียบแผนสะสม = เบิกจ่ายจริงสะสม ÷ แผนสะสม × 100

วิธีทำ

- เบิกจ่ายจริงสะสม ไตรมาส 1–2 = 18 + 42 = 60 ล้านบาท
- แผนสะสม ไตรมาส 1–2 = 30 + 50 = 80 ล้านบาท
- 60 ÷ 80 × 100 = 75%
- สรุป → ร้อยละ 75

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘ร้อยละ 84’ — คือ 42 ÷ 50 ใช้เฉพาะไตรมาส 2 ไม่ได้สะสม
- ‘ร้อยละ 30’ — คือ 60 ÷ 200 เทียบกับงบทั้งโครงการ ไม่ใช่แผนสะสมถึงไตรมาส 2
- ‘ร้อยละ 60’ — คือ 18 ÷ 30 ของไตรมาส 1 อย่างเดียว

จุดจำ

โจทย์ถาม "สะสม" ต้องรวมทั้งผลจริงและแผนตั้งแต่ต้นปี — และหารด้วยฐานเดียวกัน

ข้อ 16 ตอบ ง. 22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11

ตีความข้อมูลและแผนภูมิ

แนวคิด

ยอดต่ำกว่าแผน = แผนทั้งปี – ผลจริงทั้งปี · ร้อยละต้องหารด้วย "แผนทั้งปี" ตามที่โจทย์ถาม

วิธีทำ

- แผนทั้งปี = 30 + 50 + 60 + 60 = 200 ล้านบาท
- ผลจริงทั้งปี = 18 + 42 + 63 + 55 = 178 ล้านบาท
- ต่ำกว่าแผน = 200 – 178 = 22 ล้านบาท
- ร้อยละ = 22 ÷ 200 × 100 = 11%
- สรุป → 22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.5’ — รวมเฉพาะไตรมาสที่ต่ำกว่าแผน (12 + 8 + 5 = 25) ลืมหักไตรมาส 3 ที่เบิกเกินแผน 3 ล้านบาท

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

- ‘22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.4’ — ส่วนต่างถูก แต่หารด้วยผลจริง 178 แทนแผน 200 (22 ÷ 178 ≈ 12.4%)
- ‘3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.5’ — คือส่วนที่ไตรมาส 3 เบิกเกินแผน ไม่ใช่ยอดทั้งปี

จุดจำ

รวมทั้งปีต้องให้ไตรมาสที่เกินแผนหักกลบกับไตรมาสที่ขาด — และเลือกตัวหารตามคำว่า "ร้อยละของ..."

ข้อ 17 ตอบ ข. 69 ล้านบาท ตีความข้อมูลและแผนภูมิ

แนวคิด

ยอดที่ต้องเบิกในไตรมาสสุดท้าย = ยอดเป้าหมายทั้งปี – ยอดที่เบิกได้แล้วในไตรมาส 1–3

วิธีทำ

- เป้าหมายทั้งปี = 96% × 200 = 192 ล้านบาท
- ไตรมาส 1–3 (เท่าปีนี้) = 18 + 42 + 63 = 123 ล้านบาท
- ไตรมาส 4 ต้องเบิก = 192 – 123 = 69 ล้านบาท
- สรุป → อย่างน้อย 69 ล้านบาท

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘77 ล้านบาท’ — คือ 200 – 123 ใช้เป้าเบิกจ่ายร้อยละ 100 แทนร้อยละ 96
- ‘14 ล้านบาท’ — คือ 192 – 178 เป็นยอดที่ต้องเพิ่มจากผลรวมปีนี้ ไม่ใช่ยอดของไตรมาส 4
- ‘60 ล้านบาท’ — คือแผนไตรมาส 4 ของปีนี้ ถ้าเบิกเท่านี้ทั้งปีได้ 183 ล้านบาท = 91.5% ไม่ถึงเป้า

จุดจำ

โจทย์ "ต้องทำอีกเท่าใด" = เป้าหมายรวม – ที่ทำได้แล้ว (แปลงร้อยละเป็นจำนวนเงินก่อน)

ข้อ 18 ตอบ ก. 1 ตุลาคม 2571 ถึง 30 กันยายน 2572 พ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ 2561

หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 4 นิยาม “ปีงบประมาณ” = 1 ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึง 30 กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อปีงบประมาณ

วิธีทำ

- ปีงบประมาณตั้งชื่อตามปีที่ “สิ้นสุด” (ปีที่ถัดไป)
- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572 จึงสิ้นสุด 30 ก.ย. 2572 และเริ่ม 1 ต.ค. 2571

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘1 ตุลาคม 2572 ถึง 30 กันยายน 2573’ — นี่คือปีงบประมาณ พ.ศ. 2573 (ตั้งชื่อตามปีเริ่มต้นจึงผิด)
- ‘1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2572’ — เป็นปีปฏิทิน ไม่ใช่ปีงบประมาณของไทย
- ‘1 เมษายน 2572 ถึง 31 มีนาคม 2573’ — เป็นรอบปีบัญชีแบบที่บางประเทศใช้ กฎหมายไทยไม่ได้ใช้

จุดจำ

ปีงบประมาณไทยเริ่ม 1 ต.ค. และ “ชื่อปีตามปีที่จบ”

ข้อ 19 ตอบ ข. 15 วัน การบริหารงบประมาณ/งบมุ่งผลสัมฤทธิ์

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

หลักกฎหมาย

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 ข้อ 9 — ส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สำนักงบประมาณไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ

พิสูจน์ข้อถูก

- ฐานอำนาจ: พ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 34 ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนทั้งสองเสนอต่อผู้อำนวยการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด
- ข้อยกเว้น: งบตาม พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือตามกฎหมายโอนงบประมาณ ให้ส่งภายในเวลาที่สำนักงบประมาณกำหนดเป็นกรณีไป
- ระเบียบ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2567 แก้เฉพาะข้อ 4 ไม่กระทบข้อ 9

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘7 วัน’ — น้อยกว่าที่ระเบียบกำหนด
- ‘30 วัน’ — ไม่ใช่ระยะเวลาตามข้อ 9
- ‘45 วัน’ — เป็นกำหนดส่งรายงานประจำปีหลังสิ้นปีงบประมาณ (ข้อ 34 (2)) ไม่ใช่การส่งแผนก่อนเริ่มปี

จุดจำ

แผนปฏิบัติงาน/แผนใช้จ่าย → ส่งสำนักงบฯ ไม่น้อยกว่า 15 วันก่อน 1 ต.ค.

ข้อ 20 ตอบ **ง. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน** วินัยการเงินการคลัง 2561

หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 10

วิธีทำ

- ประธาน = นายกรัฐมนตรี · รองประธาน = รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- กรรมการ = ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
- เลขานุการ = ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นหน่วยธุรการ)

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย’ — เป็นกรรมการ (เชื่อมนโยบายการเงินกับการคลัง)
- ‘ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ’ — เป็นกรรมการ
- ‘เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ’ — เป็นกรรมการ

จุดจำ

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ฝ่าย “ตรวจสอบ” (หมวด 5 การตรวจเงินแผ่นดิน) จึงไม่นั่งในคณะกรรมการกำหนดนโยบาย

ข้อ 21 ตอบ **ก. ร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ** บ้านเมืองที่ดี 2546

หลักกฎหมาย

พ.ร.ฎ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง

พิสูจน์ข้อถูก

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

- ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ หรือใกล้เคียง/ต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน
- มาตรานี้อยู่ในหมวด 3 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- หัวใจคือ “ร่วมกันกำหนดแนวทาง” ไม่ใช่โยนให้หน่วยเดียว และไม่ใช่ต่างคนต่างทำ
- วรรคสองยังให้ส่วนราชการสนับสนุนผู้ว่าราชการจังหวัดให้บริหารแบบบูรณาการในจังหวัดได้

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘ให้ส่วนราชการที่ได้รับงบประมาณมากที่สุด...’ — ขนาดงบไม่ใช่เกณฑ์ และขัดหลักทำงานร่วมกัน
- ‘ต่างฝ่ายต่างจัดทำโครงการของตนเอง...’ — ทำให้ซ้ำซ้อนและขาดการบูรณาการ
- ‘เสนอ ก.พ.ร. ให้ยุบรวมส่วนราชการ...’ — มาตรา 10 ไม่ได้ให้ปรับโครงสร้างก่อน แต่ให้ประสานแนวทางร่วมกัน

จุดจำ

ภารกิจคร่อมหลายหน่วย → “บูรณาการ” (มาตรา 10)

ข้อ 22 ตอบ **ข. กิจกรรมการควบคุม** ควบคุมภายใน/บริหารความเสี่ยง

แนวคิด

พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 79 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการควบคุมภายในตามมาตรฐานที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ

วิธีทำ

- 5 องค์ประกอบ: สภาพแวดล้อมการควบคุม · การประเมินความเสี่ยง · กิจกรรมการควบคุม · สารสนเทศและการสื่อสาร · กิจกรรมการติดตามผล
- “กิจกรรมการควบคุม” = นโยบาย/วิธีปฏิบัติที่ลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับยอมรับได้ เช่น การอนุมัติ การสอบทาน การแบ่งแยกหน้าที่
- การแยกคนอนุมัติ–บันทึก–ถือเงิน ทำให้คนเดียวทุจริตแล้วปกปิดได้ยาก

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘สภาพแวดล้อมการควบคุม’ — เป็นเรื่องวัฒนธรรมองค์กร ความซื่อตรงของผู้บริหาร โครงสร้างอำนาจหน้าที่
- ‘สารสนเทศและการสื่อสาร’ — เป็นเรื่องคุณภาพข้อมูลและการสื่อสารภายใน-ภายนอก
- ‘กิจกรรมการติดตามผล’ — เป็นการประเมินว่าระบบควบคุมยังได้ผลหรือไม่ และรายงานข้อบกพร่อง

จุดจำ

แบ่งแยกหน้าที่ (segregation of duties) = กิจกรรมการควบคุมแบบคลาสสิก

ข้อ 23 ตอบ **ข. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างพร้อมเหตุผล → คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณา และส่งสภา อบต. พิจารณา → นายก อบต. ประกาศใช้และปิดประกาศไม่น้อยกว่า 30 วัน** ระเบียบแผนพัฒนา อปท.

หลักกฎหมาย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ข้อ 22 (แทนที่โดยฉบับที่ 3) ว่าด้วยการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

วิธีทำ

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

- ขั้นที่ 1 — คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนที่เพิ่มเติม พร้อมเหตุผลและความจำเป็น เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (ข้อ 22 (1))
- ขั้นที่ 2 — คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่าง (ข้อ 22 (2))
- กรณี อบต. ต้องส่งร่างให้สภา อบต. พิจารณาตามมาตรา 46 แห่ง พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ด้วย
- ขั้นที่ 3 — เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ส่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น (นายก อบต.) ประกาศใช้ และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า 30 วันนับแต่วันประกาศใช้
- สรุป → คณะกรรมการสนับสนุนฯ ร่าง → คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น + ประชาคม + สภา อบต. → นายก อบต. ประกาศใช้

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่าง... คณะกรรมการติดตามและประเมินผล...พิจารณา... 15 วัน’ — ผู้ร่างคือคณะกรรมการสนับสนุนฯ คณะกรรมการติดตามฯ ไม่มีบทบาทในการเพิ่มเติมแผน และต้องปิดประกาศ 30 วัน
- ‘...นายก อบต. อนุมัติและประกาศใช้ → แจ้งสภา อบต. และประชาคมท้องถิ่นเพื่อทราบภายหลัง’ — ข้ามขั้นที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมต้องพิจารณา และสภา อบต. ต้องพิจารณาก่อนประกาศใช้ ไม่ใช่รับทราบภายหลัง
- ‘ประชาคมท้องถิ่นจัดทำร่าง... นายอำเภออนุมัติ...’ — ประชาคมเป็นผู้ร่วมพิจารณา ไม่ใช่ผู้ร่าง และผู้ประกาศใช้คือผู้บริหารท้องถิ่น นายอำเภอไม่มีอำนาจอนุมัติแผน

จุดจำ

เพิ่มเติมแผน = สนับสนุนฯ ร่าง → พัฒนาท้องถิ่น + ประชาคม (+ สภา อบต.) → ผู้บริหารประกาศใช้ · ปิดประกาศ ≥ 30 วัน

ข้อ 24 ตอบ **ง. เรื่อง (2) เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (ส่งสภา อบต. พิจารณาด้วย) ส่วนเรื่อง (3) เป็นอำนาจของนายก อบต.** ระเบียบแผนพัฒนา อปท.

หลักกฎหมาย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ข้อ 22/1 (การเปลี่ยนแปลง เพิ่มโดยฉบับที่ 3) และข้อ 21 (การแก้ไข · วรรคสองเพิ่มโดยฉบับที่ 3)

วิธีทำ

- เรื่อง (2) = เปลี่ยนแปลงแผน → ข้อ 22/1 ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
- กรณี อบต. ต้องส่งร่างที่เปลี่ยนแปลงให้สภา อบต. พิจารณาตามมาตรา 46 แห่ง พ.ร.บ.สภาตำบลฯ ด้วย แล้วผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ ปิดประกาศไม่น้อยกว่า 30 วัน
- เรื่อง (3) = แก้ไขแผน → ข้อ 21 เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น (นายก อบต.)
- ข้อ 21 วรรคสอง: เมื่อผู้บริหารเห็นชอบแผนที่แก้ไขแล้ว ปิดประกาศไม่น้อยกว่า 30 วัน และแจ้งสภาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัดทราบ
- โจทย์ระบุว่าไม่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริหรือนโยบายรัฐบาล/มท. จึงไม่เข้าข้อ 22/2 ที่ให้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่น

ทำไมตัวลวงผิด

- ‘เรื่อง (2) เป็นอำนาจของนายก อบต....ส่วนเรื่อง (3) เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น’ — สลับกัน ผู้บริหารเปลี่ยนแปลงแผนได้เองเฉพาะกรณีข้อ 22/2
- ‘ทั้งสองเรื่องเป็นอำนาจของสภา อบต....’ — สภา อบต. เพียงพิจารณาร่างที่เปลี่ยนแปลงตามมาตรา 46 ส่วนการแก้ไขสภาเพียงได้รับแจ้ง
- ‘เรื่อง (2) ต้องผ่านประชาคมท้องถิ่นแล้วให้นายอำเภอเห็นชอบ...ปลัด อบต.’ — ระเบียบไม่ให้นายอำเภอหรือปลัด อบต. อนุมัติการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขแผน

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

จุดจำ

เพิ่มเติม = ผ่านประชาคม · เปลี่ยนแปลง = คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น · แก้ไข = ผู้บริหารท้องถิ่น · กรณีข้อ 22/2 = ผู้บริหารท้องถิ่น

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่

อยากได้ครบ 2 ชุด 200 ข้อ?

ฉบับเต็ม 325 บาท ได้ทั้ง PDF + ข้อสอบออนไลน์ชุดเดียวกัน + สมาชิก snamsob.com เต็มระบบ 1 ปี

snamsob.com/books

ห้ามทำซ้ำหรือเผยแพร่